

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 293/07-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. októbra 2007 predbežne prerokoval sťažnosť E. H., B., zastúpeného advokátkou JUDr. A. C., Advokátska kancelária, B., vo veci namietaného porušenia základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2, čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva zaručeného čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 4 T 135/04 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť E. H. o d m i e t a pre nedostatok právomoci.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. augusta 2007 doručená sťažnosť E. H., B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na obhajobu zaručeného čl. 50 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivý proces zaručeného čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 T 135/04.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ je trestne stíhaný okresným súdom pre trestný čin týrania blízkej osoby a zverenej osoby. Na hlavnom pojednávaní konanom 20. júna 2007 predseda senátu sťažovateľovi odňal možnosť klásť otázky vypovedajúcej svedkyni. Sťažovateľ sa týmto opatrením predsedu senátu cítil ukrátený na svojich právach, preto žiadal, aby o tejto otázke rozhodol senát podľa § 203 zákona č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (trestný poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“). Senát okresného súdu námietku sťažovateľa zamietol a opatrenie predsedu senátu, ktorým odňal sťažovateľovi možnosť klásť svedkyni otázky, uznesením zaprotokolovaným v zápisnici potvrdil.

Podľa presvedčenia sťažovateľa *„pri trestnom čine, pri trestnom stíhaní pre trestný čin týrania blízkej a zverenej osoby, pre charakter tohto skutku a samotné znenie skutkovej podstaty tohto trestného činu, sa môžu otázky obžalovaného javiť ako s vecou nesúvisiace pre človeka nezainteresovaného a neoboznámeného do podrobností s rodinnými pomermi.*

Preto je potrebné a súd môže odoprieť súhlas na pokladanie otázky a to každej otázky jednotlivo, po jej predchádzajúcej protokolácii v zápisnici a teda súd nemôže odoprieť súhlas a odňať možnosť na položenie otázok ako celku“.

Odňatie možnosti klásť vypočúvanej svedkyni otázky má podľa sťažovateľa v okolnostiach jeho prípadu *„za následok porušenie základnej zásady trestného procesu a to ústnosti uvedenej v § 2 ods. 11 a zároveň zásady uvedenej v § 2 ods. 12 Tr. por. /účinného do 31. 12. 2005/, keď pri rozhodovaní na hlavnom pojednávaní, ako aj na verejnom alebo neverejnom zasadnutí smie súd prihliadať len na tie dôkazy, ktoré boli pri tomto konaní vykonané“.*

Sťažovateľ namietol tiež porušenie základného práva na obhajobu postupom a rozhodnutím okresného súdu.

Vzhľadom na uvedené podstatné skutočnosti sťažovateľ požaduje vydať nasledovný nález:

„1/ Základné právo E. H. na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy SR a právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských

práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 4T 135/04 a to uznesením zo dňa 20. 06. 2007 porušené bolo.

2/ Okresnému súdu Bratislava II sa prikazuje vo veci 4T 135/04 opätovne vypočúť svedkyňu M. H. “

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Inými slovami, ústavný

súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenšej pochybnosti javí ako neopodstatnený (napr. III. ÚS 199/02).

Predmetom tejto sťažnosti je namietané porušenie základných práv sťažovateľa garantovaných ústavou v čl. 48 ods. 2 a v čl. 50 ods. 3 a práv garantovaných dohovorom v čl. 6 postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 T 135/04 tým, že na hlavnom pojednávaní mu nebolo umožnené klásť vypočúvanej svedkyni otázky.

Z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. I. ÚS 103/02). Z uvedeného vyplýva, že v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prislúcha právomoc ústavnému súdu zaoberať sa porušením základného práva alebo slobody za predpokladu, že právna úprava takémuto právu neposkytuje účinnú ochranu (mutatis mutandis I. ÚS 78/99). Podstatou účinnej ochrany základných práv a slobôd občana je okrem iného aj opravný prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k tomu základnému právu alebo slobode, porušenie ktorých sa namieta, a ktorý jej umožňuje odstrániť ten stav, v ktorom vidí porušenie svojho základného práva alebo slobody (I. ÚS 36/96).

Ústavný súd konštatuje, že konanie stále prebieha na okresnom súde a proti rozsudku okresného súdu, ktorý by sa zakladal okrem iného na svedeckej výpovedi, pri ktorej sťažovateľovi nebolo umožnené klásť svedkyni otázky, môže sťažovateľ podať odvolanie. Odvolací súd potom bude povinný skúmať ústavnosť a zákonnosť konania predchádzajúceho podaniu odvolania, a to najmä so zreteľom na dodržanie základných práv a slobôd vrátane označených práv sťažovateľa. Odvolací súd má podľa Trestného poriadku celý rad účinných procesných nástrojov, ako zabezpečiť nápravu porušenia základných práv

a slobôd v predchádzajúcom konaní, ak samozrejme dospeje k záveru, že boli porušené. Z uvedeného dôvodu je to teda v prvom rade odvolací súd, ktorý bude oprávnený a povinný rozhodnúť o ochrane základných práv a slobôd, a preto nie je daná právomoc ústavného súdu v tejto veci konať. Skutočnosti, ktoré uviedol sťažovateľ vo svojej sťažnosti, neumožňujú vyvodiť taký záver, že by nimi namietané porušenie označeného základného práva nebolo možné odstrániť pred odvolacím súdom. Vzhľadom na to, že sťažovateľom napadnuté uznesenie senátu z 20. júna 2007 je svojou povahou procesným rozhodnutím, ktorým sa upravuje vedenie konania, v prípade zistenia porušenia základných práv sťažovateľa odvolacím súdom a vrátenia veci na ďalšie konanie nič nebráni tomu, aby sťažovateľ opätovne požiadal predsedu senátu o vypočutie svedkyne s možnosťou klásť jej otázky, a v prípade negatívneho rozhodnutia predsedu senátu opätovne požiadal senát, aby rozhodol v zmysle § 203 Trestného poriadku. Nie sú ale pochybnosti o tom, že predseda senátu okresného súdu, ako aj senát okresného súdu bude viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, ktorý bude mať možnosť posúdiť aj námietky sťažovateľa, ktoré sú obsahom tejto ústavnej sťažnosti.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde o odmietnutí sťažnosti pre nedostatok svojej právomoci.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. októbra 2007